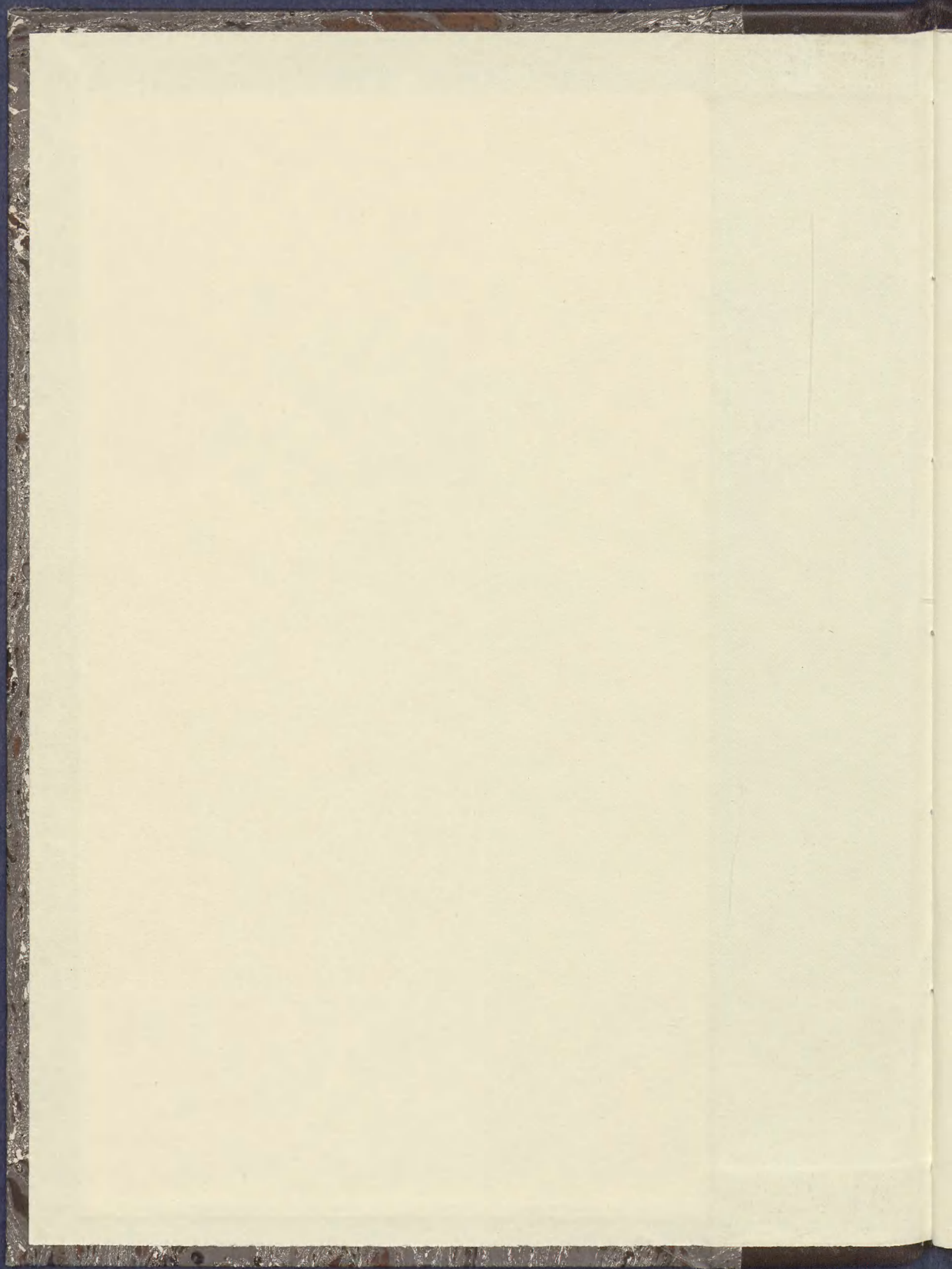

Bomfocius VIII prope
diber sextus Decretalium. -, Basel: J. Froben, J. Amerbach, 1^{xii} 1500.
GW 4305, IBP 1208, BSB-Ink B-735 (on-line).
por. z Hydra w 86.

prehatalog. 2 sygn. SD 6360 II. 22.03.24 J.t.

Inc. 413

Arca lecturarum arboris: diuersis olim diuer-
sum modum tenentibus: Jobā.
de deo hispanus: post illos le-
cturis ipsi arboris nouū mo-
dū assumens: quas meritas regulas: ipsi in-
tellectū nūsus fuit aperire: sed propter multitudi-
nē regulari: et uersū obfcuritate: aliqbus no-
tū ignotū: alijs ignotū ignotū reddidit. Et tū-
dens igit ego Jo. an. inter decretorū doctores
minimū et indignū. inuentionē arboris ex eo fu-
isse: et hūitibus materiā consanguinitatis et affi-
nitatis ignotā: notā: et hūitib⁹ notā: et oculorū
inspectiōe notissima fieret: antiquorū scripta re-
uoluit. put expedire credidi cōpulaui. Primo
querēs ad vtrāq arborē: ad qd fuerit inuētiō
arboris necessaria. Secūdo an sit autentica. Ter-
tio ad qd i volumine decretalium repetita: qd olim
fuerat i decretis. Præ qstiois ex sup⁹ dicit⁹ p⁹
solutio. pbatio enī ad oculū: als uinc⁹: isti. de
gradi. s. agnatiōis. xxv. q. j. nec aliq. Ex offe-
sione enī facti: qdā melius pceptū qd eloqui
one. de dona. aplice. x. ff. hinc est qd agrozum
mēso subijcīt oculis. x. q. iij. inter de pscript.
qz indicāt. L. fin. regū. l. iij. Bētris inspectio
an mulier sit pgnas. ff. de v. in sp. l. j. in pñ.
Locorū pudicitie inuestigatio: an mulier sit vir-
go. de pba. proposuisti. an arta: de sri. et mate.
fraternitate. vel aliter ipedita. e. ti. ex lris. In
iurie an sit atrox estimatio. ff. de fer. l. ij. et lre pa-
pales an sint vere vel false. de cri. fal. licet. Ad
fm dic. q arbor autentica est: qd p⁹ ex canonib⁹
bus Iñdori et Alexātri. xxv. q. v. c. j. ij. et vl.
Ad tertiu dic. qz in decretis de consanguinita-
te et affinitate tractat⁹: vtile fuit ibi arborē po-
nere: et qz in decretalib⁹ est idē tractatus: et in
b volumine vtile fuit repeti. et ex maxime: qz
nemini venit in dubiū: id satis esse validū satis
qz famosum: qz repetita lectio. pbat. L. de emē.
iusti. co. l. vna. Item ex eo qz antiqui canones
circa materiā illā multū fuerunt correcti: vñ ex-
pediens fuit fm statū nouorū iurium antiquā
arborē decidere. Deinde ad arborē consan-
guinitatis specialiter descendam⁹. Et primo q
rif quid sit consanguinitas et vnde dicat⁹: quid li-
near: quid gradus. Secūdo querit⁹ quod arbor
met⁹. et quare sic forme: et quare sic puncte: et
interferemus regulas p quas cognoscunt gra-
dus. Demū ponemus quedā notāda: et quas-
dā qstiones. Ad primū dico qd consanguini-
tas est attrinētia psonarū ex eo pueniens: quia
vna descendit ab altera: vel ambe ab eadē. Vel
est vnculū psonarū ab eodē stipte descenden-
tū: carnali ppgatiōe ptractū: quod satis est
De dicit idem. dicit aut consanguinitas quasi sanguinis

vnitas: a con. et sanguine: qz de col sanguis
descendit. Et quo ad pbarionē pugiū: non
distinguo an tales consanguinei sint pducti
ex vrozio coitu vel ex fornicario: quod est ex
pressum de pba. p tuas. Linea xō est col
lectio psonarū ab eodē stipte descendentiū:
gradus ptinens: et numeros distinguēs. Et
est triple linea. s. graduū descendentiū. ascē-
dentiū. et collateralium. j. pater. j. ff. de gra-
di. l. j. et l. iuriscōsult⁹. Bradus est habitudo
distātiū psonarū: qua cognoscit⁹ quota agna-
tionis vel cognationis distātia: due psonē
inter se differūt. et dicunt gradus ad similitu-
dinē graduū scalarū vel locorū pcliuiū: quia
ita gradimur de primo in primū. ff. de gra-
dib⁹. l. iuriscōsult⁹. s. gradus. Formas
aut sic arbor: primo vnde cellulas ascēdentiū:
secūdo descendentiū: demū collateralium. Ascēde
sup cellulā vacuā: que remansit ideo vacua
qz nō potuit nomē ppiū habere: cū alie cellu-
le: exceptis his que per genitiū noiant⁹ su-
mant nomen ab ipsa. Quomodo enī posse-
mus illā cellulā noiare: quē dicim⁹ fillū p⁹is
fratrē fr̄is patrē filiū. et sic de filiis: et cā aliq
vocāt Joachim: aliq ptheum: aliq trunchū.
Nos aut a noie ibdelli nri vocem⁹ eā petrū
tū: Et scire debes qd cōpōnēt illē cellule me-
die ascēdentiū: et decedentiū: diuiderent dire-
cte p mediū: vt a latere dextro illarū cellula-
rū: pponerent nomina maritū: vt abauus. pa-
uus et c. a latere sinistro noia mulierū. vt ab-
auia. pauia et c. quia positi a latere dextro de-
scendunt a maribus: et e conuerso. Supra cel-
lulam vacuā est cellulā hec continens. pater
mater. et supra. vnum punctū rubeū: et infra.
vñū nigrū. Supra illā est cellula. auus. auia
ptinens duo pūcta rubea: et duo nigra. Su-
pra illā est cellula. pauus. pauia. habēs tria
pūcta rubea: et tria nigra. Supra illā est cel-
lula abauus abauia. habēs. iij. rubea. et iij.
nigra. Descendendo sub cellula vacua. hñs
fillū: fillā: et habet vñū punctū rubeū. te vñū
nigrū. Sub illa hñs nepotem. et neptē. et duo
pūcta rubea. et duo nigra. Sub illa pnepo-
tē. et pneptē: et tria pūcta rubea. et tria nigra.
Sub illa abnepotem et abneptē: et quattuor
pūcta rubea. et quattuor nigra. Anteqz
ad collaterales trāseamus scire debes qd pū-
ctorū numeratio. est numeratio graduū habi-
to respectu ad cellulā vacuā: et puncta rubea
denotant cōpulationē fm ius canonicū. pū-
cta nigra fm ius ciuile et c. Pōnit aut cōpu-
tatio canonica in supiori pte cellularū: ciuilis
xō in inferiori: vt def intelligi excellentia iur-
ris cano. ad ciuile. et maxime qd ad hūc casus
quo instrumur in m̄rimonijs: qd licet cōtra.

Questio

Gradus

Formas
arboris

Questio

Questio

Consanguinitas

Punctorum
numeratio

56 SD 6360 II

Inc. 413

AA ij

Lectura arboris

bt possint necne. et cū mīmonū sit sacm̄ eccle
sie. in eo p̄cipue leu minoꝝ est canone. supra de
se nup. c. p. et. vl. Aides aut̄ ex p̄ctatione p̄e
dicta: q̄ in cōputatiōe ascendentiū et descēden
tium p̄cordat vtrūq; ius: quia in eis semp p̄so
na addita p̄sone per carnis p̄pagatiōē gra
dū adiecit. **¶** Ad inueniendū aut̄ gradus in
ter eos fm̄ vtrūq; ius tolle hāc magistralē re
gulā ascendentiū et descēdentiū. Quot sunt p̄
sone de quibus querit̄ cōputatis inter medijs
vna dēpta: tot sunt gradus inter eas. Si igit̄
vis scire quātū distat abau? a petrutiō. vtroq;
cōputatū et intermedijs: quinq; sunt p̄sone. de
me vnā. quattuor sunt gradus. Idem dico de
īpo. p. ad abnepotē: q̄ eodem mō erit reperire
quinq; personas. et sic quattuor sunt gradus. Si
velis scire q̄t distat abau? p. ab abnepote. p. in
uenies ibi nouē p̄sonas cōputato. p. et sic octo
erūt gradus. Scias q̄ iste. p. nō habz totā suā
cōputatiōē in arboꝝ. Scis enī q̄ quilibet ha
bet duos parētes. quattuor auos: octo pauos
xvj. abauos: et sic semp ascēdentes duplicant̄.
Unde impossibile fuissent tot p̄sonas in arbo
re scribere. **¶** Quero an inter ascēdētes et de
scēdētes p̄hibitio copule cōiugalīs excedat
quartū gradū? et dicit Hof. in sum. de p̄sang. et
aff. §. de quā. q̄ nō dec. nō debet. eo. ff. q̄
gnāliter loquit̄. Alij cōter p̄u. et vtrūq; inter
ascēdentes et descēdētes p̄petuā esse p̄hibi
tiōē dicunt. et quod de quarto gradu dicūt in
collateralib; locū habet ad hoc. xxxv. q. iij. p.
gentē. et duob; .c. seq. in quib; dicūt q̄ olim nō
solū vtrūq; ad scdm̄ gradū etiā in quantū noticiā
erat parētele: extendebat̄ p̄hibitio. Et q̄ ergo
certū est alter descēdente et alterū ascēdente:
p̄durat̄ p̄hibitio: ad idē insti. de nup. §. j. ff. de
ri. nup. l. nuptie. et hoc vtrūq; puto. **¶** Ad colla
terales trāseam? et ad fratrē et sororē. et cā bre
uitatis. p̄sequendo solū p̄tē mediā arboris ad
modū vixilli: quā intellecta reliqua intelliget̄:
quod p̄ se ptz. Dicamus de fratrē et descēden
tibus. sub cellula fratris: fili; filia: ex illa: fra
tris. p̄nepos. p̄neptis: ex illa. fr̄s. p̄nepos. p̄
neptis. et frater. p. est cū. p. in primo gradu fm̄
canōēs: in scdo fm̄ leges. Eius fili; in scdo fm̄
canōēs: in tertio fm̄ leges. Nepos in tertio
fm̄ canōēs: in quarto fm̄ leges. Fratr̄s. p̄ne
pos est īp̄. p. in quarto fm̄ canōēs: in quinto
fm̄ leges: et sic debet esse vtrāq; p̄ctatio: et isti
sūt collateralēs ad. p. et nūc de cellula p̄ris feci
mus stipitē: fac p̄sequenter stipitem de auo. ex
eo patrū. amita: ex illa frater patrueis. et ami
tinus: soror patrueis. et amitinā: ex illa horum
filius filia: ex illa horū nepos neptis. Patrū
est. p. scdo gradu: frater patrueis etiam scdo
gradu: filius in tertio: nepos in quarto fm̄ ca

nones. **¶** Per leges aut̄: patrū in tertio: fra
ter patrueis in quarto: filius in quinto: ne
pos in sexto: et sic debet esse vtrāq; p̄ctatio.
¶ Postea fac pauū stipitē. et habet filios pa
truū magnā. amitam magnū. auū et auiam:
auunculū magnū. et materterā magnā: illos
nō p̄sequimur. Ex cellula patrū magni. p̄
p̄ior sobrinus. p̄p̄ior sobrina: ex illa: horū fi
lius filia: ex illa eorundē nepos neptis: et q̄
p. distat a pauo (quē nunc feci stipitem) ter
tio gradu: ergo a patrūo tertio: et a nepote qui
erit lineā equalitatis. quarto fm̄ canōēs.
Scdm̄ hō leges distat petruti; a patrūo ma
gno quarto. a p̄p̄ior sobrino quinto: et a fi
lio sexto: a nepote septio: et sic debet esse vtrā
q; punctatio. **¶** Modo fac abauū stipitē cū tri
bus filijs. s. p̄patrūo. pauo: et pauunculo.
de pauunculo nō p̄sequor. Ex cellula p̄patrū
oriz cellula: horū filius filia: ex illa: horū ne
pos neptis. ex illa eorundē p̄nepos p̄neptis.
Isti oēs sunt cū. p. in q̄rto gradu q̄. p. distat
a stipite in q̄rto gradu: et ex illa lineā nullus
erit lineā equalitatis. §. oēs distant quarto.
Scdm̄ leges. p̄patrū distat. v. filius. vj. ne
pos. vij. p̄nepos. viij. et sic debet esse vtrāq;
punctatio. **¶** Nūc vidēdū est q̄bus regulis
gradus illoꝝ collateralīū cognoscant̄. Colla
teraliū equalis lineā vnā trado regulam fm̄
canōēs. Collateralīū in lineā equali: quoto **Regula**
gradu q̄s distat a cōi stipite: toto distat inter **collatera**
se vel sibi attinent: hoc fm̄ canōēs. Exēplū **liū equa**
pone: cū facis abauū stipitem. inter. p. et p̄ne **lis lineā**
potem p̄patrū. nā q̄ illi sunt in lineā equa
li: q̄libet distat a stipite quarto gradu: ergo
inter se q̄rto. Scdm̄ leges hō aliter est. et sic Scdm̄ **leges**
dicimus fm̄ leges Collateralīū in lineā eq̄li
quoto gradu quis distat a cōmuni stipite: to
to duplicato distat inter se vel sibi attinent.
Aides §. ex sup̄ius dictis et ex punctatione
p̄dicta q̄. p. et p̄nepos p̄patrū distant. viij.
Et insurgit illa diuersitas. q̄ fm̄ leges queli
bet p̄sona gradu facit in collateralibus. Nū
duo fratres faciunt duos gradus: fm̄ cano
nes hō due p̄sone faciūt vnū gradu: vt parz
in cellula fratris. frater est cū. p. in p̄mo gra
dū fm̄ canōēs: in scdo fm̄ leges. sed cōputa
tio eorū ob aliud sit q̄ n̄ra. xxxv. q. v. c. ij. be
ne ergo dicitur fm̄ leges. q̄ in equali lineā
collateralīū: siue lineā sit paris numeri: siue
disparis: nō est reperire disparē gradu: vide
in lineā paris numeri. scda vel quarta: dispa
ris numeri. p̄ma vel tertia. In p̄ma scdo gra
dus: in scda q̄rtus: in tertia sept̄. in quarta
octanus: q̄d nō est fm̄ canōēs. q̄ in equali
lineā disparis nūeri: habem? disparē gradu

Regla fm̄
vtrūq; ius

Questio

De collate
ralibus

Consanguinitatis

Regula in
equabilibus
nec

quia in prima primū: in tertia tertiū: in quarta
quintū: et sic de singulis. **N**unc restat de col
lateralib⁹ in linea inequali. de quibus tradit
talīs regula sūm canōes. Collateralitū in linea
īquali: quoto gradu remotior distat a cōmu
ni stīpīte toto distat inter se. Exēplū poner
faciēdo ab aui stīpīte. p. et fili⁹ ppatrui sunt
in linea inequali. cōputem⁹ ergo a remotiori
scz a p. qui distat a stīpīte quarto gradu: ergo
a filio ppatrui quarto. et idē in descendenti
bus vsq; ad lineā equalitatis. et hoc est qd di
cim⁹: q; psona addita psonē vsq; ad lineā eqū
tatis non crescit gradus: quia patruus. filius
eius. nepos. et p nepos: oēs distāt quarto gra
du a p. Sed aliter sūm leges. sūm quas talē re
gulā tradimus. Collateralitū in linea inequa
li: quot sūt psonē (stīpīte dempto) tot sūt gra
dus. vñ. p. a stīpīte distat quarto. a ppatrui.
v. a filio. vi. a nepote. vii. a p nepote. viij. et sic
qlibet psona facit gradū. **V**ides ex supra
dictis q; p. nō potest trahere cū aliqua de ar
bore. distat enī a sūmo. s. ab aui. ab imo. s. a ne
pote. ab extremis collateralitū. quarto gradu
a medijs citeriori. p qd satis patet q; cū nul
lo pōt cōtrahere. Sed extrem⁹ in collateralitū
bus. vtpote si p nepos ppatrui. vel p nepos
fratris pcrearet filiā. posset. p. cum illa cōtra
here. Licet autē trahat in quito gradu: rema
net tñ consanguinitatis. phibitio enī que p
tus positū. pcesserat potuit tolli. sed natura
lia sūt inmutabilia. v. di. i. pñ. **S**cire debes
q; communiter dicunt doctores q; ab aui et
pauus. et aui sūt bigami. dicentes q; si nō
essent bigami nō possent fili⁹ eorū cōiūgi: cū es
sent fratres. sed de hoc nō multū cūro. qz eadē
rōne sic esset de alijs cellulis duplicib⁹ q; pso
ne earū essent bigami. vnde fingam⁹ pinde ac
si i qualibet duplici cellula hremus quattuor

psonas. ac si diceret. ppatrui⁹ et vroz. pami
ta et maritus. vnde duplicatio posita fuit: vt no
mina demonstraret in vtroq; sexu: nō vt eos
cōiuges denotaret. **S**ciendū q; in collate
ralibus equali lineā: bñ sequit ista reglā. affir
mādo et negando. ego et tu sum⁹ consanguinei
in linea equali: et ego possum accipere filiā tu
am: ergo tu meā. Et negatiue: ego nō possum
accipere filiā tuā: q; nec tu meā. **A**ffirmatiue
pcedit in linea equali quarti grad⁹. Negati
ue in tertio vel citeriori. sed in linea inequali hoc
nō pcedit affirmādo vel negādo: qz si vn⁹ est
in quarto. alter in tertio vel citeriori qd ē in ter
tio vel citeriori pōt hēre cū filiā ei⁹ qz ē in q̄r
to gradu: et nō ecōuerso. vñ. ppatrui filius
et nepos: hēre pōt cum filiā. p. sed nō econ
uerso. **D**emū querit an collaterales quoz
vnus est in quito: et alter in p̄mo. puta filiā. p.
et ppatrui possint adinuicē hēre: Dicit Mo
sti. q; nō. et hoc nō. s. eo. q; dilectio et. c. tua. et
in summa huius ti. de cōsan. s. nūquid in qui
to et p̄mo. quod p sua argumenta nitit pba
re sic: scz pater et fili⁹ s vna psona censent. **E**
de impu. et alijs sub. l. vi. Sicut ergo nō cōtra
hitur cum stīpīte: sic nec fili⁹ stīpitis. bñ facit
pdicta decreta. vbi fratres vidēt poni p stī
pīte. cōtrariū tenet Ber. quod colligit ex glo.
quā ponit. s. et. c. vl. et Ba. et Jo. de deo. et
hoc est verissimū. qd pbāt xba regule posite
s. eo. c. vlt. duz dicit ibi descendentiū ab eodē.
sed certū est q; patruus descendit a stīpīte. p
terea aut dicis q; est inter eos. phibitio ascen
dentiū er descendentiū: aut collateralitū. de p̄
mo patet negando q; certum est filium. p. non
descendisse a ppatrui. Est ergo phibitio
collateralitū. sed certum est q; isti distant quin
to. quid igitur impediāt istos collaterales cō
trahere non video: Jo. andree.

Nota

Questio

Pro arboris cōmendatione. Sebastianus Brant.

Sanguinis ista gradus: cognataq; iura docebit
Arbor: et a vitio posse canere thoro.
Hanc studio optato disce ingeniose scholaris:
Que benefi visa est: cōmoda multa feret.
Nam que forte licent cognatos: queve repellant:
Mostra ramiferis frondibus arborē habes.
Autp̄e pius nec te: iuris fortasse peritum
Credideris: (Quis magna digesta legas)
Perspecti fuerint nostri nisi stīpitis artus:
Dicere seu valeas quis sit vbiq; gradus:
Quod facile o lector (modo si ratiōe frueris)
Persciles: cepti nēpe magister adest.
Arere felici precor o iucunde sodalis
Ingenio: vt crescas arboris instar: age.

A a ij

Lectura arboris affinitatis

Publica
honestas

oizur' affinitas ex pollutiōe ē ordinaria que
fit extra claustra pudoris. xxv. q. iij. exordina
ria: et adde qd ibi no. **¶** Et iurgit affinitas
ex coitu interdū cū publica honestate: interdū
sine: et publica honestas interdū sine affinita
te: vt si cognosco vxorē vel sponsam. b. impe
dimētū est publice honestatis et affinitatis. si
cognosco nō spōsam: hic affinitas sola ē si spō
sam nōdū cognoui: tibi sola publica honestas
hoc dico: qz si mortua est vxor tua vis hēre
de dispensatiōe ecclē cū consanguinea suā: et ecclē
sia dispensat qz possis hēre cū illa nō obstāte
qz sit tibi affinis tali gradu: p dispensatiōē ad
huc hēre nō poteris: qz licet sublatū sit impe
dimētū affinitatis: nō tū sublatū est impedimē
tū publice honestatis. debes ergo facere expri
mi qz possis cū tali contrahere nō obstāte impe
dimento publice honestatis: p eo qz dispōsa
sti consanguineā eius in quarto gradu: et nō
obstante qz est tibi affinis in quarto. pro eo di
ctā dispensatiō carnaliter cognouisti: et tunc
matrimoniu pcedere nō poterit. **¶** Sen' af
finitatis cognoscit p hanc regulas. Persona
ad dīta psonē p carnis copulā mutat gen'. sed
nō gradu. Istō mō si is q est mihi in scdo gra
dū consanguinitatis cognoscit mulierē: illa est
mihi scdo gradu affinitatis: et primo genere:
si ali' cū cognoscit ille attinet mihi scdo gene
re affinitatis: et scdo gradu. si ille aliā mulie
rē cognoscit: illa attinet mihi tertio genere af
finitatis. et scdo gradu. Sz qz solū pmiū genus
hodie hz phibitionem: et qz Ber. plene tradi
dit. s. de consangu. et affi. nō d3: hic circa hoc
nō insito. Ergo si psona mihi consanguinea cō
iūgat sibi aliam psonam carnali copula: perso
na iuncta est mihi affinis pmo genere affinita
tis. si attinens mihi primo genere affinitatis
carnali copula se alteri commisceat. ille atti
net mihi scdo genere: si affinis mihi scdo gene
re aliquā cognoscat. illa est mihi affinis tertio
genere. sed eodē gradu. **¶** Est igit videre de
gradib'. Certū est qz affinitas nō hz hodie p
hibitionē nisi in primo genere: et i illo vsqz ad
quartū gradu. sed affinitas nō hz suā specialē
cōputatiōē graduū: sed cōputant grad' affi
nitatis fm gradus consanguinitatis. Si ergo
consanguineus tuus cognoscat mulierē: si vis
scire quoto gradu affinitatis attinet tibi mu
lier illa: vide quoto gradu est tibi consanguine
tus: fm regulas quas tradidi in prima ar
boze: et quoto est tibi ille consanguineus: toto
mulier est tibi affinis et semper in pmo gene
re. **¶** Hūc formem' arbozē et i medio arbor
sunt quattuor cellule. et i pma suspiciō ponit
primus gradus in scda scds: in tertia tertius: et
in quarta quartus gradus. Et de his pmo qri

tur. quare ponant in medio fratris et sororis?
Sc o quare nō exprimāt attinentiā: dicendo
pmus gds affinitatis et sic de singulis? Ad
pmū dic hoc fuisse vt def intelligi qz affinitas
oiz' ex consanguinitate: et qz ab viro qz ferni vi
rili et femineo affinitas hbat. Ad secūdū dic
attinentiā nō fuisse expssam vt illa cōputatio
graduū ad consanguinitatē et affinitatē refera
tur: vñ soror et frater sūt in pmo gradu consan
guinitatis: et frater et vir sororis sunt in pmo
gradu affinitatē. et sic de alijs. **¶** Deinde a la
tere dextro dicte linee ponit alia linea quattu
or cellulas ptnēs. i pma scribit frater: in scda
fratris fili': in tertia fratris nepos: in quarta
fratris pncpos. Ad dōsum hui' alia linea cō
tinēs alias quattuor cellulas in quā prima
scribit vxor fratris olim relicta: in scda vxor si
lij fratris: in tertio vxor nepot' fratris: i quar
ta vxor pncpotis fratris. A latere sinistra sūt
alię quattuor cellule: quā pma soror: scda so
roris filia: tertia sororis neptis: quarta soror
pncptis. Ad dōsum hāz sūt alię quattuor. p
ma vir soror' olim relicta: scda vir filie soror
is: tertia vir neptis sororis: quarta vir pnc
ptis sororis. Pponit etiā alię due cellule. vna
a latere dextro ptnēs relicte' relicte fratris: a
sinistris: relicta relicte sororis. q fm oēs ponit
tur ad decozē et ad demonstrandū genera affi
nitatē qz hodie phibitionē nō hnt. Adhuc ha
bes duas lineas reflexas quā vna oiz' in cel
lula fratris: et terminat in cellula viri sororis i
qua scribit pmiū gen' affinitatis. itē alia linea
reflexa qz oiz' i cellula sororis: et terminat i cel
lula vxor fratris: idē scribit. **¶** Circa b que
re: quare in cellula vxor fratris scribitur olim
relicta: quod non ponitur in alijs cellulis in
ferioribus eiusdem linee. et dic hoc factum fu
isse propter cellulam que ponitur ad dōsum
illius. q. d. frater habuit vxorem. mortuo fra
tre: vxor ab eo relicta contraxit cū alio viro:
illa demum mortua: iste relicta a relicta fra
tris: vult contrahere cum sorore: nunquid po
test: olim nō poterat: qz erat sibi in scdo gene
re et primo gradu. hodie vero potest. Idē sit
reperitum quo ad cellulā viri sororis. **¶** Ad
cognoscendum ergo gradus affinitatis et ge
nus: tam ex forma arboris qz ex prius dictis
tolle hanc solam regulam magistralem. Per
carnalē copulā viri et mulieris: inter consan
guineos mulieris et virū. et inter consangu
neos viri et mulierē: hbitur affinitas pmi ge
neris: et eiusdē gradus cuius est consanguini
tas. **¶** Quare dicat in regula p carnalē co
pulam viri et mulieris. et nō viri et vxoris: col
lige ex his q in pncipio dixi. **¶** Inter consan
guineos mulieris et virū. et consanguineos vi

Questio

Regula

Gradus af
finitatis

Formato
arboris

Questio

Lectura arboris

ri ⁊ mulerez: iō dicit: qz inter virū ⁊ mulierem
nō ꝓtrahit affinitas: forozibz duo fratres ꝓtra-
hunt cum duabus sorozibz: pater ⁊ filius cū
matre ⁊ filia. Sed est affinitas iter ꝓfangui-
neos mulieris et ipm virū: et cōsanguīeos vi-
ri et ipam mulierē. s. de ꝓfangui. ⁊ affi. q. sup
bis. ¶ Primi generis quare dixerim: etiam
ex supioribus patuit. ¶ Et eiusdē grad⁹ cui⁹
est cōsanguinitas: vide hoc in arborē: nā fra-
ter et soror sunt in pmo gradu ꝓfanguinat⁹:
maritus forozis est fratri in primo gradu affi-
nitatis. ⁊ sic vroz fratris soroz. filia sorozis: ē
filio fratris: et ipi fratris: in secūdo gradu con-
sanguinitatis: maritus ei⁹ in secdo gradu affi-
nitat⁹. et cōiūcto. et sic in reliq̃s. vnde vir ꝓ-
neptris forozis: attinget fratri ⁊ oībus descēdē-
tibus: q̃ sūt in arborē: quarto gradu affinitat⁹
et hoc iō: qz toto gradu ꝓfanguinat⁹ attinget
ꝓdictis ipa ꝓneptris. ¶ Qui sunt in arborē.
iō dicit: qz si ꝓnepos fr̃is haberet filiiū: ille ex-
cederet lineā equalitatis. et sic attingit quinto
gradu sū regulas traditas in ꝓtima arborē.

Nota ¶ Post hec notandū est illud p̄cise nō sequi
tur. ego et tu sumus affines. ergo filiū quē
p̄creo est tibi affinis. **M**a interdū filiū meū mu-
tat gen⁹ attinētie: qz ego sum tibi affinis ⁊ ip̄e
p̄sanguine⁹. Interdū nil attinet tibi. interdū
mutat gradū. interdū nec mutat gen⁹ nec gra-
dū. **E**xēplū. si ego et tu sumus affines p̄ appo-
sitionē mei: qz. s. **S**i cū p̄sanguine tua: sit ex
dicta p̄sanguinea tua filiū p̄creo: ille est tibi
p̄sanguine⁹ nō affinis. **S**i si ego marit⁹ p̄san-
guinee tue ex alia muliere filiū p̄creo. ille nec
est tibi cōsanguine⁹ nec affinis. **S**i xō tu p̄san-
guine⁹ vrozis mee filiū p̄creas. hic fili⁹ non
mutat gen⁹ attinētie: qz tu p̄r es mihi affinis:
et ip̄e affinis: sed si tu ⁊ vroz mea eratis in e-
q̄li linea. vel ineq̄li. et eras remotior. qz tu eras
in tertio. ip̄a in scdo vroz p̄mo: tūc ip̄e fili⁹ mu-
tat gradū: qz tu pater es mihi in tertio gradu
affinitatis. et ip̄e mihi in quarto. **S**i xō tu et
vroz mea eratis p̄sanguinei in linea inequali
sed et vroz mea erat remotior: vt qz ip̄sa in ter-
tio. et tu in scdo: tūc fili⁹ tuus nō mutat gen⁹
nec gradū: qz tu mihi affinis et ip̄e affinis: tu
in tertio gradu. ¶ **I**te nō. qz illud etiā nō seq-
uitur: ego et tu sumus affines. et ego nō possum
accipere filiā tuā: ergo nec tu meā. quia si ba-
beam cōsanguineam tuā in vrozem: tu bñ po-
tes cōtrahere cum filia mea quā habuisset alia
muliere: qz affinitas nō cōtrahit inter con-
sanguineos viri ⁊ cōsanguineos mulieris. sed in-
ter virū et cōsanguineos mulieris: ⁊ inter mu-
lierē et cōsanguineos viri: vt dixi. ⁊ p̄batur
s. **S**i p̄sanguin⁹ ⁊ affi. q̄ sup̄ bis. **S**i ego nō pos-
sum cōtrahere cū filia tua: nisi forsitan illa ex

cederet quartū gradū: vt qz esset in quinto. et
est simile fm qz dīpi. s. in p̄ma arboze circa
finem. ¶ **M**unc queris an affinitas inter ascē
dentes et descendentes habeat ppetuā phibi
tionē. an extendat t̄m vsqz ad quartū gradū?
Et si teneremus opinionē Hof. de qua dixi. s.
in arboze p̄ia circa mediū: dicerem? qz vsqz
ad quartū gradum t̄m. Sed tenendo p̄tariā
opinionē: dicerem? qz phibitio sit ppetua. Di
ceni tertius. qz ita abstinere debem? a cōsangu
ineis vroz vt a. p̄p̄is. s. de p̄sangu. et affi.
c. j. xxxv. q. liij. s. p̄p̄inquis. et. c. equaliter. Si
ergo inter cōsanguineos ascēdentes et descē
dentes phibitio extendit in infinitū: ergo in
ter affines. ad idem insti. de nup. s. affinitatis
et dicit lex qz tales affines ascēdentes: et descē
dentes habent loco parentū et liberoz. ff. de
grad. l. nō facile. s. et retro in fi. ¶ **E**odē mō
posset formari questio de affinibus: quoz vn?
est in p̄mo gradu alter in quinto. sicut in p̄sangu
ineis dixi. s. in arboze p̄ia in fine. ¶ **A**n
aut liceat diuersis tpib? habere in vroz du
as cognatas. s. vroz duoz frat̄ et an p̄m
ctim olim in gradu phibitio: hodie p̄missio
mutu inuicem possint. de hoc vide nō. s. eo. de
p̄sangu. et affi. c. nō debet. ¶ **A**ltimo queris
ad vtrāqz arboze: an phibitio p̄sanguineozū
vel affīnū plūgendoz. pcedat ex phibitioe
diuina: an ex humana? et quare facta fuit phi
bitio? Breuiter scias qz olim ppter necessita
tem frater necessario habuit p̄bere eius forore:
et cōsanguinei cū cōsanguineis: vnde tunc in
collateralibus nō erat phibitio. hoc fuit a p̄n
cipio gener? humani: in filiis et nepotib? Ade
hoc etiā fuit post diluuiū i nepotib? Hoc. In
leu tico vero phibitio fuerūt fere. xij. persone.
quas vide nō. s. de resti. spo. litteras. et de di
uoz. c. gaudemus. Veniū lus postūmū canon
cum phibuit p̄sanguineos et affines p̄mi ge
neris p̄iūgi in septimo gradu et ceteroz: et re
phibitio postea vsqz ad quartū gradū est re
stricta. s. eo. nō debet. reuocat etiā quibuscū
alijs phibitiōibus vt p̄t. Reuocatio hō fuit
ex causa que ibi ponit. et. s. de testi. c. licet ex q̄
dā. p. quod pater? qz phibitio partim pcedit
ex iure diuino et partim ex positio. An in se
cundo gradu equalis linea collateralis p̄tra
here p̄t iure diuino: itz nō positio. Rō vero
phibitiōis sumit. xxxv. q. j. s. j. c. j. fuit enim
ppter charitatē ampliā dā. Nam si cōtraherē
tū forore. idem esset pater et focer. mater et so
crus: vir et frater t̄z. Sed si aliū habeo patrē
aliū socrum: numerosius se charitas p̄tendit:
in qua vniuersi fideles et p̄cipue student
des continne perferre: per gratiam eius qz
est benedictus in secula seculozū Amen.

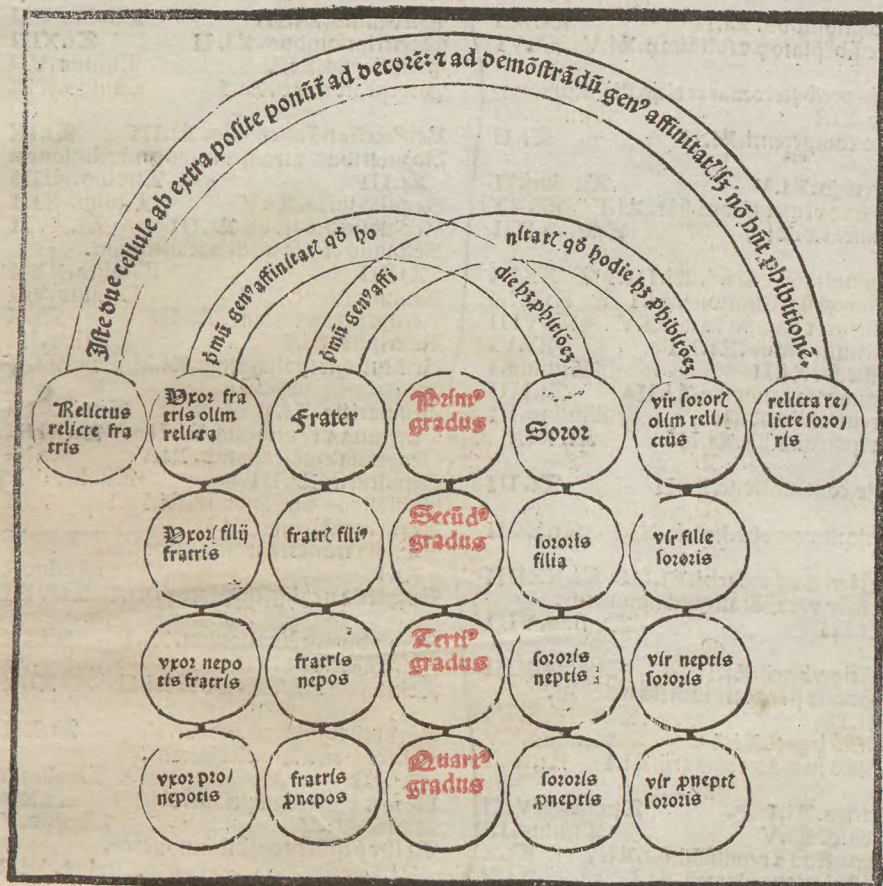
Questio

Questio

Questio

Leut. 8.

Arbor affinitatis

Titulorum quique li. Sex. decr. scilicet or. alpha.

Accusationibus: inquisitionibus et denunciationibus. Li. V

Appellationibus. Li. II

Arbitris. Li. I

Bigamis. Li. I

Capellis monachorum. Li. III

Censibus: exactionibus: et procurationibus. Li. III

Clericis coniugatis. Li. III

Clerico non residetibus. Li. III

Clerico egrotante vel debili. Li. III

Cognatione spirituali. Li. III

Li. I

Li. XV

Li. XXII

Li. XII

Li. XVIII

Li. XX

Li. II

Li. III

Li. V

Li. III

Concessione prebende et ecclesie non vacantis. Li. III

Confessis. Li. II

Consecratione ecclesie vel alta. Li. III.

Consuetudine. Li. I

Constitutionibus. Li. I

Li. VII

Li. IX

Li. XXI

Li. III

Li. II

Decimis: primitiis et ob. Li. III

Desponsatione impuberum. Li. III

Dolo et contumacia. Li. II

Li. XIII

Li. II

Li. VI

Electione et electi potestate. Li. I

Ex quo mittitur in possessionem causa rei seruande. Li. II

Etate et qualitate et ordine presicere. Li. I

Li. VI

Li. VII

Li. X

Titulor quinqz li. Tertii decretalium

Exceptionibus. Li. II	Ti. XII
Excessib ⁹ plator ⁹ & subditoy. Li. V	Ti. VI
F Filij presbyterorum et alij illegittime natis. Li. I	Titulus. XI
Foro competent. Li. II	Ti. II
D Hereticis. Li. V	Titulus. II
His que vi metusue cā sūt. Li. I	Ti. XX
Homicidio. Li. V	Titulus. XIII
I Immunitate ecclesiarū. Li. III	Ti. XXIII
In integrū restitutionē. Li. I	Ti. XXI
Iniurijs & damno dato. Li. V	Ti. VIII
Institutionibus. Li. III	Ti. VI
Judicijs. Li. II	Titulus. I
Juramento calumnie. Li. II	Ti. III
Jurejurando. Li. II	Titulus. XI
Jurepatronatus. Li. III	Ti. XIX
L Litis contestatione. Li. II	Ti. III
M Majoritate & obedientia. Li. I	Ti. XVII
R Re clerici vel mōachi. Li. III	Ti. XXIII
Re sede vacante aliquid innouetur. Li. III	Titulus. VIII
O Officio vicarij. Li. I	Titulus. XIII
Officio et potestate iudicis delegati. Li. I	Titulus. XIII
Officio legati. Li. I	Titulus. XV
Officio iudicis ordinarij. Li. I	Ti. XVI
P Pactis. Li. I	Titulus. XVIII
Penis. Li. V	Titulus. IX
Penitentijs & remissionibus. Li. V	Ti. X
Postulatione platorū. Li. I	Ti. V

Prebendis. Li. III	Titulus. XIII
Prescriptionibus. Li. II	Ti. XIII
Privilegijs. Li. V	Titulus. VII
Procuratoribus. Li. I	Titulus. XIX
R Reb ⁹ ecclesie nō alienādis. Li. III	Ti. IX
Regularibus & transcentibus ad religionem. Li. III	Titulus. XIII
Regulis iuris. Li. V	Titulus. XIII
Religiosis domibus. Li. III	Ti. XVII
Reliquijs et veneratione sanctorum. Li. III	Titulus. XXII
Renuntiatione. Li. I	Titulus. VII
Rerum permutatione. Li. III	Ti. X
Rescriptis. Li. I	Titulus. III
Restitutione spoliatorum. Li. II	Ti. V
S Schismaticis. Li. V	Titulus. III
Sententia & re iudicata. Li. II	Ti. XIII
Sententia excoicationis. Li. V	Ti. XI
Sepulturis. Li. III	Titulus. XII
Spōsalibus & mīmonijs. Li. III	Ti. I
Statu regularium. Li. III	Titulus. XVI
Summa trinitate et fide catholica. Li. I	Titulus. I
Supplēda negligētia plator ⁹ . Li. I	Ti. VIII
T Tempibus ordinationum. Li. I	Ti. IX
Testamentis. Li. III	Titulus. XI
Testibus & attestatiōibus. Li. II	Ti. X
V Verborū significatiōe. Li. V	Ti. XII
Vita et honestate clericorum. Li. III	Titulus. I
Voto & voti redemptione. Li. III	Ti. XV
Usuris. Li. V	Titulus. V
Ut lite pendente nihil innouetur. Li. II	Titulus. VIII

Titulor et capitulor Tertii decretalium quo ad primū ei⁹ ptialē librū Annotatio

Summa trinitate et fide catholica. Ti. I
Capitulū vnicū.
Fideli.
Constitutionibus. Ti. II
Capitula.
Licet.
Et animarum.
Rescriptis. Ti. III
Capitula.
Ipso iure.

Cum in multis.
Dispendia.
Cum aliquibus.
Si gratiose.
Susceptum.
Gratia.
Quāvis.
Si eo tempore.
Si propter.
Statutum.
Tibi qui.

Si pro te.
Duobus.
Quia per.
Consuetudine. Ti. III
Capitula.
Consuetudinē.
Non putamus.
Non est.
Cum in tua.
Postulatione plator ⁹ . T. V
Capitū vnicū.

scdm ordinē alphabeti Annotatio.

Perpetuo I
Electio et electi potesta
R. Titulus. VI

Capitula
Statuimus I
In electionibus II
Abi periculum III
Et circa IIII
Quaricū V
Quam sit VI
Perpetuo VII
Nulli VIII
Si quando IX
Quāuis X
Si forte XI
Sciant cuncti XII
Generali XIII
Licet canon. XIII
Remo deinceps XV
Cupientes XVI
Fundamenta XVII
Quāq. XVIII
Is qui XIX
Qui contra XX
Sicut XXI
Statutum XXII
Si cui XXIII
Quorundam XXIII
Et quis XXV
Si electio XXVI
Si religiosus XXVII
Nullus XXVIII
Cum expediat XXIX
Cum non deceat XXX
Ab eo XXXI
Ex eo XXXII
Si postq. XXXIII
Cum ex eo XXXIII
Commissa XXXV
Si abbatem XXXVI
Si cōpromissa XXXVII
Procurator XXXVIII
Si confirmati XXXIX
Quia XL
Constitutio XLI
Is cui XLII
Indēnitatibus XLIII
Pronida XLIII
Si eo tempore XLV
Si quis XLVI
Quoniam XLVII
Renūciatōe XLVII

Capitula
Quoniam I
Si se II

Supplenda negligentia p
latozum. Ti. VIII
Capitula

Romana I
Brandi II
Si episcopus III
Ecclesie IIII
Epib^o ordinationū et q̄lita
te ordinandoz. Ti. IX
Capitula

Sepe contingit I
Eos qui II
Dum nullus III
Nullus episcopus IIII
Eate et q̄litate et ordine p
ficiendoz. Titulus. X
Capitula

Permittimus I
Filijs p̄byteroz. Ti. XI
Capitula

Is qui I
Si is II
Bigamis. Ti. XII De
Capitula

Altercationis I
Officio vicarij. Ti. XIII
Capitula

Romana I
Licet in II
Cum in III
Officio et potestate iudic
delegati. Ti. XIII
Capitula

Statuimus I
Quia II
Si duo III
Si contra IIII
Iudex V
Quāuis VI
Si delegatus VII
Cum plures VIII
Si super IX
Si is cui X
Ab arbitris XI
Is cui XII
Statuimus XIII
Si a sub XIII
Hac cōstitutione XV

Officio legati. Ti. XV
Capitula
Officij I
Legatos II
Presenti III
Deliberatione IIII
Collatio V

Officio ordinarj. Ti. XVI
Capitula

Romana I
Si canonici II
Ordinarj III
Quia IIII
Et litigantes V
Si episcopus VI
Cum episcopus VII
Quāuis VIII
Presenti IX
Maximē et obedientia
Titulus. XVII
Capitula

Episcopi I
Pactis. Titulus. XVIII
Capitula

Pactum I
Quāuis II
Quia III
Procuratoribus. Titu
lus. XIX
Capitula

Non in I
Quāuis II
Is qui III
Qui. j. IIII
Qui. q. V
Si duo VI
Licet is VII
Si quem VIII
Procurator IX
Dis que vi metusue causa
fiunt. Titulus. XX
Capitula

Absolutionis I
In integrum restitutione
Titulus. XXI
Capitula

Ecclesia que I
Si aduersus II
Arbitris. Ti. XXII
Capitula

Si ex tribus I
Et q̄stionibus II

finis prim.

Bonifacius octavius

Sebastianus Brant

Debitum totum lector tibi candideturis
Canonici cursum pollicitum: ecce tenes.
Nam puto te dudum decretum habuisse vetustum:
Quod tibi consimili pressimus ere notas:
Credo etiam Moni te nunc decreta tenere
Gregorij: est noster parvus et iste liber.
Ecce etiam Sexti preclarum opus atq; decoꝝ:
Mox quoq; Clementis concomitat opus.
Hic aliud cernis: addit tibi multa Johannes
Andree in glosis: que tibi nemo prius.
Signavides: pressasq; notas: tu cetera pensa.
Deinde repensabis totum opus ere leui.

